

JÄSENKIRJE

TURUN SOTAVETERAANIT RY 3/2017

TERVEHDYS

Vuosi on jälleen kallistumassa loppuun. Asia tapahtuu nykyään ”yhä useammin” tai ainakin siltä tuntuu. Suomi 100 juhlavuosi siirtyy parin kuukauden sisällä ”muistojen kirjan lehdille”. Veteraaneille tämä vuosi on ollut kiireinen, tapahtumia on riittänyt, onneksi myös veteraanit ovat jaksaneet olla mukana erilaisissa asioissa. Kiitos.

Tässä lehdessä on taas tietoja eri tapahtumista ja myös asiaankuuluvia artikkeleja veteraanien elämästä ja kokemuksista. Keski-ikäisen liite eli tämä jäsenkirje pitää sisällään tuhdin paketin tietoa eri asioista. Ottakaa tämä talteen, ja lukekaa huolella. Ja jos joku asia jää epäselväksi, soitto toimistoon, niin yritetään auttaa.

Toivon kaikille hyvää loppuvuotta.

Osmo Suominen

Ja sitten asiaan

ETUUKSIA TURKULAISILLE VETERAANEILLE

Vapautus terveyskeskusmaksuista

Vapautus koskee poliklinikkamaksuja ja terveyskeskusmaksuja Turun terveystoimessa poikkeuksena päivystysmaksu.

Turun kaupungin vanhuspalvelut

Vanhuspalvelujen tavoitteena on, että jokainen ikääntynyt turkulainen voisi elää omassa kodissaan mahdollisimman pitkään.

Kaikilla yli 75-vuotiailla ja Kelan erityishoitotukea saavilla on oikeus saada halutessaan sosiaalipalvelujen tarpeen arviointi. Yhteydenoton Turun kaupungille voi tehdä vanhus itse, omainen tai viranomainen, puh. 262 6172, arkisin klo 9-15 välisenä aikana.

Hammashoito

Kela korvaa yksityisen hammaslääkärin kustannuksia rintamaveteraaneille, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus tai veteraanitunnus. Korvausta saavat myös miinanraivaajat, joilla on Sota-arkiston antama tunnus.

Maksuton pysäköinti

Pysäköinti on veteraaneille maksuton Turun kaupungin ylläpitämällä yleisillä maksullisilla pysäköintipaikoilla, katujen varsilla sekä TYKS:n ja Turun kaupunginsairaalan alueilla olevilla maksullisilla pysäköintipaikoilla. Ilmaiseen pysäköintiin oikeuttava lupa haetaan Turun kaupungin

kiinteistölaitokselta, Puolalankatu 5, 1 krs. puh. 262 4565.

Rintamaveteraanien arvokortilla matkustaminen Turun kaupungin alueella. Kortti hankitaan paikallisliikenteen palvelutoimistosta, Aurakatu 5, puh.262 4811. Veteraanitunnus esitettävä korttia hakiessa.

Maksuton sauna ja uinti Turun kaupungin uimahalleissa

Petreliuksen uimahallissa ohjattu vesivoimistelu veteraaneille maanantaisin klo 10.45-11.15 välisenä aikana. Impivaaran uimahalli avoinna ma-to 6-20, perjantaisin 11-18. Veteraaneille uinti ja kuntosali maksuton. Katso myös jaostot / kuntoliikunta.

Maksutonta asuntojen korjausneuvontaa veteraaneille

Rakennusmestari Jani Malminen, Hämeenkatu 14 L 7, 20500 Turku, puh. 0500-908 660. Jani Malminen tekee arvion korjaustoimenpiteistä ennen töiden aloittamista. Töitä ei saa aloittaa ennen arvion tekemistä.

Pääsy museoihin

Veteraaneille ilmaisia museoita Turussa ovat Turun linna, biologinen museo, käsityöläismuseo, apteekkimuseo ja Kuralan kylämäki. Turun taidemuseoon maksaa sisälle viisi euroa, mutta jokainen perjantai kello 16-19 on tännekin vapaa pääsy.

Valtion antama kotiapu

Valtion vuoden 2017 talousarviossa on jälleen varattu määrärahaa rintamaveteraaneille kotiin vietäviin kunnallisiin

avopalveluihin. Määrärahaa voidaan käyttää sosiaalihuoltolain mukaisen kotipalvelun antamiseen sen tarpeessa olevalle veteraanille. Määrärahan käyttöön sovelletaan sosiaalihuoltolain mukaista tarveharkintaa, mutta veteraanin tuloja ei tarvitse selvittää vaan ratkaisevaa on palvelujen yksilöllinen tarve, ja tavoitteena on tukea veteraanin kotona selviytymistä. Vuonna 2017 määräraha on merkittävästi edellisvuosia suurempi.

Turussa määrärahaa on käytetty paljon siivouspalvelun ostamiseen. Siivouspalvelu ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta eikä palvelusta aiheudu veteraanille kustannuksia. Määrärahaa on käytetty myös ikkunoiden pesemiseen. Myös muita kokona asumista auttavia palveluja suosittelimme käyttämään. **Tarkemmin kotiin vietävistä palveluista voi tiedustella** veteraanihoajaajilta Eija-Leena Lehto (puhelin 040-5369261) tai Tanja Fokin (puhelin 040-5369354). Kummallakin puhelinaika on arkisin kello 9-11.

VETERAANIKUNTOUTUS

Rintamaveteraanien kuntoutusta voi hakea ympäri vuoden. Hakemuksena on hoitavan lääkärin kirjoittama kuntoutuslähete. Terveyskeskuslääkärin kirjoittama lähete ohjautuu suoraan veteraanineuvojalle, mutta muiden lääkäreiden kirjoittamat läheteet toimitetaan osoitteella **Turun Terveystoimi / Lääkinnällinen kuntoutus / Veteraaniasiat, PL 1, 20701 Turku**. **Kuntoutukseen ja jalkahoitoihin liittyvistä asioista** voi tiedustella veteraanineuvojalta numerosta 266 2265/Marianne Österman.

Poikkeukset

- Veteraanin puolisoilla ei ole oikeutta avo- eikä päiväkuntoutukseen.
- Veteraanien leskillä ei ole kuntoutusoikeutta veteraanikuntoutuksen kautta.
- Miinanraivaajien kuntoutus haetaan suoraan Valtiokonttorilta.
- Ulkomailla asuvien veteraanien kuntoutushakemukset käsitellään Valtiokonttorissa.

Veteraanin toimintakykyluokat

III - veteraani selviytyy täysin omatoimisesti liikkumisessa ja päivittäisissä toiminnoissa.

II - veteraani tarvitsee apua liikkumisessa ja päivittäisissä toiminnoissa.

I - veteraani on hyvin vajaakuntoinen ja tarvitsee apua monissa päivittäisissä toiminnoissa.

Laitoskuntoutusjakson pituus on 10 vrk, kun veteraani on omatoiminen, eli hänen toimintakykyluokkansa on 3. Laitoskuntoutusjakson pituus on 14 vrk, kun veteraanin toimintakykyluokka on 2, eli hän tarvitsee jonkin verran apua, tai toimintakykyluokka on 1, eli veteraani tarvitsee paljon apua. Veteraanin puoliso voi osallistua kuntoutukseen samanaikaisesti veteraanin kanssa 10 - 14 vrk:n ajan riippuen veteraanin toimintakykyluokasta. Puolison lääkärinlausunto on toimitettava veteraanineuvojalle ennen päätöksentekoa.

Päiväkuntoutusjakso on 10 - 20 päivän mittainen ja toteutuu Ruissalon kylpylässä. Päivät ollaan kuntoutuksessa ja yöt kotona. Päivään kuuluvat kuntoutushoidot, ateriat ja kahvit. Kuntoutuspäivien ajankohdan voi sopia itse, esim. käydään päivä viikossa kuntoutuksessa. Päiväkuntoutus rinnastetaan laitoskuntoutukseen.

Avokuntoutusjakso

Avokuntoutusta voidaan toteuttaa toimintakykyluokan III kuuluvan veteraanin osalta esimerkiksi siten, että hän saa 2 x 10 hoitokerran sarjan. Vastaavasti toimintakykyluokkaan I ja II kuuluvan veteraanin avokuntoutusta voidaan toteuttaa 3 x 10 tai 2 x 15 hoitokertaa.

Jalkojenhoito

Jalkojenhoito on myös kuntoutusvaihtoehto. Jos veteraani haluaa vain jalkahoitoa ja jaloissa on erityistä hoidettavaa esim. jalka- tai kynsisientä, tarvitaan lääkärin kirjoittama kuntoutuslähete, jossa sairaus todetaan ja hoitokertoja suositellaan. Hoitoja myönnetään enintään 9 kertaa vuodessa.

Veteraanineuvonta

Turkulaisten veteraanien kuntoutusasioissa opastaa Turun kaupungin terveystoimessa veteraanineuvoja Marianne Österman, puh. 266 2265. Vastaajaan jätetään tarvittaessa soitto- tai postipyyntö.

Omaishoito

Omaishoitaja on henkilö, joka pitää huolta ikäänntyvästä läheisestään. Omaishuoltotilanne syntyy vähitellen, lähes huomaamatta. Läheinen auttaa toista yhä enemmän arjen askareissa, kunnes huomaa, että omainen ei enää selviydykään arjesta ilman apua. Jos mietit, että olet läheisesi omaishoitaja, niin ota yhteys kotikuntasi sosiaalivirastoon. Tarvittaessa tehdään kunnan kanssa hoito- ja palvelusuunnitelma sekä sopimus omaishoidon tuesta ja hoitopalkkiosta. Huomioitavaa on, että hoitopalkkio on aina verotettavaa tuloa.

Kotitalousvähennys

Jos henkilö saa esimerkiksi pelkkää kansaneläkettä, josta ei makseta veroa, verovähennys menee hukkaan. Lapset voivat myös osallistua vanhempiensa hoidon kustannuksiin ja he voivat vaatia kotitalousvähennystä omissa verotuksissaan. Kotitalousvähennyksestä hyötyvät vain ne, jotka maksavat veroa. Kotitalousvähennystä voi vaatia vain suoritetusta työstä. Poikkeus on jos vanhus saa kunnalta palvelusetelin palveluiden hankkimista varten, niin näillä hankituilla palveluilla ei kotitalousvähennystä voi vaatia. Jos et ole muistanut vaatia kotitalousvähennystä, vaatimuksen voi tehdä myös jälkikäteen tekemällä oikaisuvaatimuksen. Aikaa on viisi vuotta siitä kun verotus kyseiseltä vuodelta on valmistunut. Tänä vuonna ehtii vielä tehdä oikaisuvaatimuksen vuodelta 2008.

Takuueläke

Täysi takuueläke on vuonna 2016 766,85 euroa kuukaudesta.

sa. Sen voi saada vain silloin, kun ei ole muita eläkkeitä. Jos eläke on takuueläkettä pienempi, asian voi korjata ottamalla yhteys Kelaan. Takuueläkettä voi hakea myös ilman hakemuslomaketta soittamalla Kelan eläkeasioiden palvelunumeroon 020 692 202 arkisin klo 08.00 - 18.00 välisenä aikana.

Avustukset

Ylimääräistä rintamalisää saavat sotaveteraanit voivat hakea kerran kalenterivuodessa avustusta lääke-, lääkäri-, silmälasit- ja hammashoitokuluihin. Myös veteraanin lesket ja puoliset, jos he ovat yhdistyksen jäseniä voivat hakea edellä mainittuja avustuksia. Hakemuksen mukaan kopio maksetuista lääke- ja sairauskuluista (ei vapaakauppalääkkeistä). Yhdistyksen veteraanijäsenillä on mahdollisuus anoa myös jouluavustusta, jonka hakuaika päättyy 30.11. Molempiin hakemuksiin liitettävä myös viimeisin verotietotodistus tai kopio siitä.

Turvapuhelin

Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiirin kautta on saatavana tarvittaessa jokunen turvapuhelin. Yhteys piiriin toimistoon, puh. 02-2333 602.

Kotiaavustajatoiminta

Apua tarvitseva yhdistyksemme sotaveteraanijäsen tai leski voi hakea yhdistyksemme kotiaavustajaa kotiinsa. Kotiaavustajapalvelua ei ole tarkoitettu pelkäksi siivouspalveluksi vaan jokapäiväisen toiminnan auttamiseksi omassa kodissa. Toiminta kohdennetaan etupäässä taloudellisesti heikoimmassa asemassa oleville veteraaneille / leskille. Kotiaavun piiriin on mahdollista päästä mikäli bruttoeläke on alle 1500 euroa / kk. Paitsi yli 90-vuotiaille veteraaneille eläketulorajaa ei ole. Kotiaavustajatoiminnan asiakasmaksu on 20,00 euroa 1.7.2013 alkaen. Tiedustelut yhdistyksen toimistosta Eila Kytölä, puh. 251 6870. Tällä hetkellä yhdistyksellä on yksi kotiaavustaja.

Löytyykö veteraanitunnus

Tarkistakaa ensin, löytyykö sotilaspassi ja sieltä suorakaitteen muotoinen leima tunnuksen myöntämisestä tai naisilta todistus myönnetystä rintamapalvelutunnuksesta. Jos henkilöllä on kuvallinen Kelakortti ja sen kääntöpuolelle on merkitty iso R- kirjain. Jos näitä asiapapereita ei ole, tunnuksen voi varmistaa asuinpaikkakunnan Puolustusvoimien aluetoimistolta, puh. 029 948 0190.

Puhelimista

Jos luovutte lankapuhelimesta ja otatte käyttöön matkapuhelimen, ilmoittattehan muutoksesta yhdistyksen toimistoon puh. 251 6870. Muistattehan ilmoittaa myös mahdollisista osoitteenmuutoksista.

TULEVIA TAPAHTUMIA

Sotaveteraanisoittajien konsertit ovat teemalla ”Muistojen säveliä” Heikkilän Sotilaskodissa lauantaina 18.11 ja sun-

nuntaina 19.11, kumpanakin päivänä kello 15.00. Lippuja voi tiedustella toimistosta, puhelin 02-2516870. Lipun hinta on 20 euroa sisältäen kahvit.

Yhdistyksen joulujuhla on lauantaina 16.12.2017 Turun Tuomiokirkkoseurakunnan juhlasalissa, os. Eerikinkatu 3 (2 krs) eli vanhassa tutussa paikassa seuraavalla ohjelmalla:

kello 13.00	joulupuurotarjoilu
kello 14.00	joulujuhla
kello 15.00	kahvitarjoilu

Kaikki mukaan.

Suunnitteilla on ”Muistojen joulu” -tapahtuma 27.12.2017 kello 14.00 Turun Tuomiokirkossa. Ohjelmassa jouluisia muistoja sanoin ja sävelin aikajanalla sotavuosista tähän päivään. Asiasta tullaan tiedottamaan erikseen, mutta aika kannattaa kalenteriin varata jo nyt.

JAOSTOJEN TOIMINTA

Kuntoliikunta

Ohjattua vesivoimistelua on Ruissalon kylpylässä keski- viikkoisin klo 10.10-10.40. Mukaan mahtuu uusia voimistelijoita, yhteys Pentti Korhoseen, puh. 040-5548461.

Hengellinen jaosto

Aamukahvi ja viikkohartaus ovat joka toinen maanantai (parillinen viikko) klo 10.00 Tuomiokirkkoseurakunnan yläsalissa Eerikinkatu 3, toinen kerros. Tämä on kohtauspaikka veteraaneille, heidän puolisoilleen ja veteraanien leskille. Seuraavat tapahtumat ovat 13.11, 27.11 ja 11.12.

Naisjaosto

Sisartapaamiset järjestetään kaksi kertaa kuukaudessa, joka toinen perjantai klo 13 alkaen Tuomiokirkkoseurakunnan toimitalon kokoussalissa Eerikinkatu 3, toinen kerros. Yhteyshenkilö on Pirkko Kuorehjärvi, puhelin 040-7728273.

Tulevista tapahtumista mainitaan seuraavaa:

- 3.11. ”Koivu ja tähti”, Suokon Railin vie suomalaisen sadun maailmaan
- 17.11. Asiaa kuulosta ja kuulokojeista, Anna-Maija Tolonen Kuulonhuoltoliitosta opastaa
- 1.12. Joulun odotus, Leena ja Heikki Suominen

Sotaveteraanilaulajat

Harjoitukset pidetään tiistaisin kello 18, Laulun Ystävien harjoitustila, Puutarhakatu 12.

Sotaveteraanisoittajat

Harjoitukset ovat Heikkilän Sotilaskodissa tiistaisin kello 15.00-17.00 toukokuun loppuun asti.

Sotaveteraanisoittajat ”löytyvät” internetistä osoitteesta www.perinneorkesteri.fi

Lainopillinen neuvonta

Maksutonta lainopillista neuvontaa saa toimistostamme, joka kuukauden ensimmäinen tiistai klo 13 alkaen. Aikavaraukset ennakkoon toimistosta puh. 251 6870.

Keskusteluapua sotaveteraaneille ja läheisille

Turun kaupunkilähetyksen perustama Senioripysäkki antaa keskusteluapua yksinäisyyteen ja elämänmuutoksiin. Ota yhteyttä työntekijään ja sovi ensitapaaminen Uudenmaankatu 4 D. Ryhmäkokoontumiset osoitteessa Puistokatu 1 a. Puh. arkisin 040-529 1354 ja 040-586 6055.

Kohtaamispaikka Poiju

Vanhusten tuki- ja kohtaamispaikka, jossa ikääntyvä saa neuvoja, ohjausta sekä tietoa itsestään huolehtimiseen ja selviytymiseen arkielämässä. Avoinna ma-ke, pe klo 10-15, torstaisin klo10-18 (kahvila avoinna arkisin klo 10-15). Käyntiosoite Humalistonkatu 7.

Diakoniakeskuksen Vilku

Tarjoaa saattaja-apua ja seuraa vanhuksille. Koska avuntarvitsijoita on huomattavasti enemmän kuin avunantajia, tulee avunpyyntö osoittaa hyvissä ajoin ennen avuntarpeen ajan-kohtaa puh. 040-341 7330 ma-to klo 10-12.

Punainen Risti

Tarvitsetko ystävää tai kuuntelijaa? Suomen Punaisen Ristin vapaaehtoinen ystävä auttaa. Ystäväpalvelu vastaa puhelimeen keskiviikkoisin klo 10-12 välisenä aikana numerossa 232 9979.

Omaishoitokeskus

Ikäihmisille virikkeellistä päivätoimintaa arkisin klo 9-15. Omaishoitajille ohjausta ja neuvontaa, edunvalvonta-asioita sekä virkistyshoitoa ja vertaistukea. Käyntiosoite Vanha-Hämeentie 105, puh. 02-231 0244.

Kuolemantapaukset

Jos veteraani on kuulunut evankelis-luterilaiseen seurakuntaan, kotiseurakunta myöntää maksuttoman hautapaikan. Veteraanilehtoon siunattaessa, kivi tai teräslaatta on maksullinen. **Jäsenten kuolemantapauksista pyydetään ilmoittamaan yhdistyksen toimistoon.** Mikäli omaiset haluavat siunaustilaisuuteen yhdistyksen lipun, siitä on sovittava hautaustoitomiston kanssa.

Hautakivimerkit

Tunnuksen omaavan veteraanin hautakiveen voi kiinnittää veteraaniliiton – tai tammenlehvä-veteraanitunnuksen, pois lukien veteraanilehto, johon merkkejä ei voi kiinnittää.

Veteraanilehto

Yhdistyksen tietoon on tullut, että veteraanilehdon vanhemmat kivet vaativat huoltoa. Nimi ja numerot erottuvat enää hyvin heikosti.

Yhdistys vetoaakin omaisiin, että kävisivät veteraanilehdossa katsomassa missä kunnossa omaisen kivi on. Ensimmäiset kivet veteraanilehtoon on asennettu 1996, joten aika on tehnyt tehtävänsä. Turun Hautakivihakkaamon antamien tietojen mukaan kiven huolto maksaa yhden nimen puhdistuksen ja kirjainten maalauksen osalta 75 euroa. Puhelin on 040-8250485.

Mainittakoon vielä, että veteraanilehdon paikka on ikuinen, mutta kiviä joudutaan välillä huoltamaan omaisten toimesta. Omatoiminen hautakiven huolto saattaa vaurioittaa kiveä, joten antakaa tehtävä ammattilaisten tehtäväksi.

Testamentit

Jos Sinulla ei ole lähiomaisia, omaisuutesi menee valtiolle. Tekemällä testamentin Turun Sotaveteraanit ry:lle voit kauttamme auttaa puutteessa olevia sotaveteraaneja. Lakimiehemme tekee korvauksetta testamentin.

Lahjoitukset

Yritykset ja yksityiset, jotka eivät halua merkkipäivänään ottaa vastaan lahjoja tai kukkia, voivat ohjata niihin käytettävät varat tukemaan tärkeänä pitämäänsä sotaveteraanityötä.

Ilmoitukset

Matkoista ja tapahtumista ilmoitetaan Turun Sanomien maanantaisin ilmestyvän TS-liitteen killat - palstalla.

Toimisto

Toimistossamme on hyvä valikoima Turun Sotaveteraanien tukemiseksi myytäviä onnittelu- ja suruadresseja, erilaisilla teksteillä ja ilman. Myös veteraanin hautakivimerkit kuuluvat valikoimaamme. Myös joulukortit ja ensi vuodenkalenterit ovat saapuneet.

Toimisto on avoinna arkisin klo 09.00-15.00.

Käyntiosoite: Lätinen Pitkätuomi 37, 20100 Turku

Puh. 251 6870

Sähköposti: turun.sotaveteraanit.ry@elisanet.fi

Kotisivut: www.turunsotaveteraanit.fi